

Αθήνα, 10.01.2025

Α.Π: 4

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ
Δ/νση: Φραγκούδη 11 & Αλεξάνδρου
Πάντου, Καλλιθέα, 176 71 Αθήνα
E-mail: spokesman@primeminister.gr**

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην από 9.12.2024 Αναφορά, με θέμα: «Επιστολή του Συνδέσμου Ημερήσιων Περιφερειακών Εφημερίδων για τον αγώνα επιβίωσης του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου»»»

Σε απάντηση της από 9.12.2024 Αναφοράς του Βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας «ΠΑΣΟΚ -ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» και Παρασκευά Κουκουλόπουλου, με θέμα «Επιστολή του Συνδέσμου Ημερήσιων Περιφερειακών Εφημερίδων για τον αγώνα επιβίωσης του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου», σας γνωστοποιώ τα εξής:

Η επιστολή του Σ.Η.Π.Ε. που επισυνάπτεται στην εν θέματι αναφορά, καθώς και το συνημμένο από 6.12.2024 αναλυτικό υπόμνημα απαριθμούν μια σειρά από ζητήματα καίριας σημασίας για τον κλάδο του έντυπου Τύπου, πλην όμως δεν αποτυπώνουν την πραγματική εικόνα σε ό,τι αφορά τις πολιτικές με τις οποίες έμπρακτα η παρούσα Κυβέρνηση έχει στηρίξει όσο καμία άλλη τον κλάδο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ειδικότερα τον έντυπο Τύπο.

Δε θα ήταν υπερβολή να αναφέρω πως, αντίθετα, το περιεχόμενο της αναφοράς και το ύφος των συνημμένων επιστολών αδικούν και απαξιώνουν το συστηματικό, πολύ ουσιαστικό και αποτελεσματικό έργο που έχει γίνει από την Κυβέρνηση για τη στήριξη του Τύπου, πράγμα που μάλιστα χαιρετίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία των Ενώσεων Δημοσιογράφων, καθώς και Ιδιοκτητών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Φυσικά, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός πως οφείλουμε να εγκύψουμε με ακόμη μεγαλύτερη προσήλωση στα ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο των ΜΜΕ και πως οφείλουμε να τρέξουμε ακόμα πιο γρήγορα και αποτελεσματικά για να συνεχίσουμε να στηρίζουμε τον κλάδο όπως του αρμόζει, πάντοτε όμως σύμφωνα με τις πραγματικές δημοσιονομικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας, καθώς και σύμφωνα με τα οριζόμενα από την ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

Ας μου επιτραπεί, λόγω του γεγονότος ότι στην αναφορά παρατίθενται αρκετά επιμέρους ζητήματα, αλλά και αρκετές προσωπικές αναφορές, μια λίγο πιο εκτενής απάντηση για το ποια είναι η πραγματικότητα:

- Η Κυβέρνηση με συγκεκριμένη στρατηγική, και όχι αποσπασματικά ή ευκαιριακά, αναλαμβάνει θεσμικές πρωτοβουλίες και λαμβάνει μέτρα, που υπηρετούν με συνέπεια τρεις κεντρικούς πολιτικούς στόχους:
 - Τη διαφάνεια στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου.
 - Τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα στην κατανομή των πάσης φύσεως κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις ΜΜΕ.
 - Την αναγνώριση του ρόλου και την ουσιαστική στήριξη του δημοσιογραφικού επαγγέλματος.
- Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι μια εφημερίδα ή εν γένει ένα μέσο ενημέρωσης, ασφαλώς και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μια επιχείρηση, πρωτίστως όμως ως φορέας προάσπισης της πολυφωνίας και του πλουραλισμού, ως θεμέλιο και θεματοφύλακας των δημοκρατικών θεσμών. Η βιωσιμότητα των εντύπων δεν αξιολογείται μόνο με όρους αγοράς, κάτι που υπογραμμίζεται, καθώς απαξιωτικές και άδικες για το εν θέματι κυβερνητικό έργο στις δημόσιες τοποθετήσεις του Σ.Η.Π.Ε. δεν συμφωνούν ούτε με τα πραγματικά γεγονότα, αλλά και ούτε με άλλες δημόσιες τοποθετήσεις άλλων ενώσεων έντυπου πανελλαδικού και περιφερειακού τύπου ή και αντίστοιχων ενώσεων δημοσιογράφων.
- Μόνο μέσα στο 2024, αντί για «αδράνεια, αδιαφορία ή απαξίωση», έχουν συμβεί τα εξής:
 - Με δύο νομοθετικές παρεμβάσεις (Αρθ.101 Ν.5105/2024 και Άρθ.50 Ν.5130/2024) δόθηκε οριστική λύση στον ορισμό και τις ιδιότητες του διευθυντή και του διευθυντή σύνταξης των Περιφερειακών εφημερίδων, σύμφωνα με τις προτάσεις του Σ.Η.Π.Ε.
 - Θεσπίστηκε πρόγραμμα κάλυψης οφειλών προς ΕΔΟΕΑΠ παρελθόντων ετών, όπως είχε αιτηθεί ο ΣΗΠΕ μέσω επιστολών και μάλιστα όχι μόνο για το έτος 2021, αλλά για όλη την περίοδο 2017 – 2021, συνολικού προϋπολογισμού 2.500.000 ευρώ, το οποίο ολοκληρώνεται το αμέσως προσεχές διάστημα και μέρος του αφορά τον Περιφερειακό Τύπο.
 - Θεσπίστηκε και υλοποιήθηκε πρόγραμμα κάλυψης οφειλών προς ΕΔΟΕΑΠ για το έτος 2022, συνολικού ποσού 531.732,56 ευρώ.
 - Θεσπίστηκε και ολοκληρώθηκε πρόγραμμα κάλυψης του υπόλοιπου 50% της αύξησης του κόστους χαρτιού για το έτος 2022, συνολικού ποσού 1.202.355,15 ευρώ. Σημειώνεται ότι το μεταφορικό κόστος για το ίδιο έτος είχε καλυφθεί στο 100% με προηγούμενο πρόγραμμα, συνολικού ποσού 3.825.905,89 ευρώ.
 - Αναφορικά με το ζήτημα της ενιαίας τιμολόγησης των δημοσιεύσεων, μέσα από ουσιαστικό και διαρκή διάλογο με τις Ενώσεις Τύπου, είμαστε σε αναμονή προκειμένου να λάβουμε από τις ενώσεις και τα μέλη τους, στοιχεία που να αποδίδουν μία τάξη μεγέθους του δημοσιονομικού κόστους που θα προκύψει, ώστε να προσδιοριστούν, έστω και κατά προσέγγιση, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της ρύθμισης που απαιτείται.

Παρόλα αυτά, για να μην χάνεται χρόνος, εκδόθηκε και απεστάλη στο σύνολο των δημόσιων φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η σχετική εγκύκλιος Ε/5377/20-12-2024 της ΓΓΕΕ.

- Όπως έχει ενημερωθεί τόσο ο ΣΗΠΕ, όσο και οι λοιπές ενώσεις ιδιοκτητών Τύπου, σύντομα θα λάβουν πρόσκληση διαβούλευσης βελτιωτικών παρεμβάσεων και αλλαγών τόσο του Ν. 5005/2022 όσο και άλλων σχετικών με τον τύπο νομοθετημάτων, οι οποίες είναι ήδη έτοιμες, πολλές δε εκ των οποίων υιοθετούν προτάσεις που τόσο ΣΗΠΕ, όσο και άλλες ενώσεις επιχειρήσεων ΜΜΕ έχουν κατά καιρούς καταθέσει.
- Αναφορικά με τον έλεγχο, τη δημοσιότητα και την τήρηση του ποσοστού 30% των προγραμμάτων επικοινωνίας των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, έχει εξηγηθεί και αναλυθεί και προς τον ΣΗΠΕ τι ακριβώς αφορούν τα επικοινωνιακά προγράμματα που εγκρίνει η ΓΓΕΕ, πώς κατανέμονται οι προϋπολογισμοί των φορέων και τι χρήματα τελικά κατευθύνονται στα ΜΜΕ, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία που καταθέτουν. Έχει επισημανθεί επίσης ότι το 30% σύμφωνα με τους απολογισμούς τηρείται και όπου εντοπίζεται ότι δεν τηρείται, ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία για επαναφορά των ποσών που δεν διανεμήθηκαν στα περιφερειακά ΜΜΕ στα επικοινωνιακά προγράμματα του επόμενου έτους. Να σημειωθεί επίσης ότι όλα τα απολογιστικά στοιχεία για το που διέθεσε τα χρήματα της κρατικής διαφήμισης ο κάθε φορέας της κεντρικής Κυβέρνησης και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, διαχρονικά είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ΠΑΣΙΘΕΑ της ΓΓΕΕ, η οποία είναι γνωστή εδώ και χρόνια και η οποία εκσυγχρονίστηκε και αναβαθμίστηκε μέσα στο 2024. Ήδη σταδιακά φαίνονται όλα τα σχετικά στοιχεία παρελθόντων ετών, καθώς βρισκόμαστε στη φάση μετάπτωσης δεδομένων (<https://e-pasitheia.media.gov.gr/dashboard>), ενώ σύντομα η πλατφόρμα θα λειτουργεί σε πραγματικό χρόνο ενημέρωσης για τα νέα προγράμματα.
- Σε ό,τι αφορά την οικονομική στήριξη του Περιφερειακού τύπου της χώρας, αυτή υλοποιείται με σχέδιο και συγκεκριμένες στοχεύσεις. Οι κρατικές ενισχύσεις που δόθηκαν στις επιχειρήσεις ΜΜΕ έλαβαν χώρα με διαφάνεια και αντικειμενικότητα, φέρουν την έγκριση των αρμοδίων οργάνων της ΕΕ, είναι εναρμονισμένες με τους Κανονισμούς, τις Συστάσεις και τις Οδηγίες της και είχαν ως βασικό στόχο τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων ΜΜΕ, την προάσπιση της πολυφωνίας και του πλουραλισμού, την ουσιαστική στήριξη του δημοσιογραφικού επαγγέλματος και τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας των επαγγελματιών του χώρου. Το μέγεθος αλλά και η χρονική τους διάρκεια, όπως αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα οδήγησαν στην επίτευξη του βασικού κοινού μας στόχου, της βιωσιμότητάς τους, εν μέσω αλλεπάλληλων και επαναλαμβανόμενων προκλήσεων και απειλών:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΕΔΟΕΑΠ 2022	531.732,56	2024
ΕΔΟΕΑΠ 2017-2021	3.640.724,06	2021,2022
Deminimis	4.621.000,00	2023

Μεταφορικό κόστος 2022	3.825.905,89	2022,2023
Χαρτί 2022	3.801.156,65	2022,2023,2024
Σύνολο	16.420.519,16	

Η κατανομή των παραπάνω ενισχύσεων υλοποιήθηκε με αντικειμενικότητα, αναλογικότητα και διαφάνεια στην βάση κριτηρίων επιλεξιμότητας των επιχειρήσεων, όπως ενδεικτικά η ένταξή τους στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου με όλες τις προϋποθέσεις που ο Ν. 5005/2022 ορίζει, το προσωπικό που απασχολούν σύμφωνα με την ΕΡΓΑΝΗ, ο ετήσιος τζίρος τους, η ύλη των εφημερίδων τους να μην παραβιάζει εν γένει τις αρχές της δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας, να περιλαμβάνει πολιτικές, οικονομικές, αθλητικές ή κοινωνικές ειδήσεις κ.α...

Όχι με μοναδικό δικαιολογητικό την «...υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους, στην οποία δηλώνεται ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολεί η επιχείρηση κατά ειδικότητα, τα χρονικά διαστήματα απασχόλησής τους και ότι έχουν εξοφληθεί οι εργατικές απαιτήσεις των εργαζομένων της επιχείρησης (δεδουλευμένες αποδοχές, επιδόματα εορτών, αδείας κ.λπ.)...», όπως προέβλεπε σχετική ΚΥΑ του 2019 (ΚΥΑ 78/2019, ΦΕΚ Β'1676_14.05.2019) που εκδόθηκε από την προηγούμενη Κυβέρνηση ως δήθεν παρέμβαση στήριξης του Περιφερειακού Τύπου λίγες βδομάδες πριν τις εθνικές εκλογές του 2019, της οποίας κακώς σε μερικές επιστολές γίνεται επίκληση ως δήθεν καλή πρακτική στήριξης του Τύπου.

- Επιπλέον, οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες, σύμφωνα με κείμενες διατάξεις, εντάσσονται στο ειδικό τιμολόγιο διακίνησης Τύπου στο εσωτερικό της χώρας, βάσει προϋποθέσεων υπαγωγής τους στο υπομητρώο Περιφερειακού και Τοπικού τύπου του Ν.5005/22, με μέρος του ταχυδρομικού κόστους διακίνησής τους να καταβάλλεται από τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης - Προεδρία της Κυβέρνησης. Ειδικά για την περίοδο 2019 – 2023 έχουν ήδη καταβληθεί τα κάτωθι ποσά:

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ
2019	2.206.958,77
2020	2.011.652,29
2021	1.864.167,72
2022	2.207.025,75
2023	2.187.816
ΣΥΝΟΛΟ	10.477.620,53

- Για πρώτη φορά θεσπίστηκε και υλοποιήθηκε εντός του έτους 2024 πρόγραμμα ενίσχυσης υποπρακτορείων διανομής έντυπου τύπου, πανελλαδικής κυκλοφορίας και Περιφερειακού, σε δημοτικές ενότητες κάτω των 20.000 κατοίκων στην ελληνική επικράτεια. Σκοπός του προγράμματος ήταν η απρόσκοπτη διανομή του έντυπου τύπου σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές, η διατήρηση των σημείων πώλησής του, η πρόσβαση των πολιτών σε κάθε σημείο της επικράτειας στην έντυπη ενημέρωση και όχι μόνο διαδικτυακά, αλλά και η διατήρηση ή και αύξηση της κυκλοφορίας των εντύπων.

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, δόθηκε ενίσχυση μέσω χιλιομετρικής αποζημίωσης, σταθερού ποσού 0,30 ευρώ/ χλμ., συνολικού ποσού 1.412.435 ευρώ σε 22 υποπρακτορεία, για τη διανομή του τύπου σε 800 περίπου σημεία πώλησης σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, πλην περιοχών μεγάλων αστικών κέντρων, για ολόκληρο το έτος 2022. Πρόθεσή μας, μάλιστα, είναι το πρόγραμμα να επαναληφθεί.

- Αναφορικά με την κριτική που ασκείται στον Ν. 5005/2022, η οποία σε κάποια σημεία της είναι απολύτως άδικη, θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ένα σύγχρονο κράτος, μια σύγχρονη δημοκρατία ποτέ δε θα έβαζε με έναν νόμο ταφόπλακα στον Τύπο, ούτε θα έκοβε και θα μοίραζε τα κομμάτια της κρατικής οικονομικής ενίσχυσης και χρηματοδότησης μέσα από βολικές και φωτογραφικές νομοθετικές προβλέψεις για κανέναν. Αυτό θα συνιστούσε τον ορισμό της χειραγώγησης της ενημέρωσης, θα έθετε σε απόλυτη ομηρία τον χώρο, θα έπληττε βάνανυσα τη δημοκρατία.

Μια εμβληματική θεσμική παρέμβαση της πολιτείας δεν πραγματοποιείται για να εξαφανίσει μέρος των αποδεκτών της και να ευνοήσει τους υπολοίπους, γιατί αυτό συνιστά ωμή κρατική παρέμβαση νόθευσης του υγιούς ανταγωνισμού. Μια μεταρρύθμιση, όταν μάλιστα επισυμβαίνει σε ένα αρρύθμιστο για δεκαετίες πεδίο, έρχεται για να βάλει τους κανόνες ρύθμισής του. Κάθε νόμος μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι καλός ή κακός, όμως καλός νόμος δεν είναι ο βολικός νόμος, αλλά ο δίκαιος νόμος.

- Για πρώτη φορά, μέσα στο έτος 2024, αξιοποιώντας τις νέες διατάξεις του Ν. 5005/2022, διενεργήθηκαν από ειδικά κλιμάκια στελεχών της ΓΓΕΕ επιτόπιοι έλεγχοι επιχειρήσεων Περιφερειακού Τύπου, κατόπιν και σχετικών καταγγελιών. Ήδη έχει διενεργηθεί και ολοκληρωθεί ο έλεγχος σε 14 επιχειρήσεις σε διαφορετικούς νομούς της χώρας, ενώ έχει ολοκληρωθεί και η σχετική διοικητική διαδικασία απένταξης από το Μητρώο Έντυπου Τύπου, σε περιπτώσεις που από το πόρισμα του ελέγχου προέκυψαν σχετικά ευρήματα.
- Επίσης για πρώτη φορά, μέσα στο έτος 2024, αξιοποιώντας τις νέες διατάξεις του Ν. 5005/2022, διενεργήθηκαν δειγματοληπτικοί διοικητικοί έλεγχοι στο 15% επί του συνόλου των πιστοποιημένων στο ΜΕΤ, οι οποίοι έχουν ολοκληρωθεί, όπως ολοκληρώθηκε και η σχετική διοικητική διαδικασία απένταξης από το Μητρώο Έντυπου Τύπου, σε περιπτώσεις που προέκυψαν σχετικά ευρήματα. Ακολούθως, πριν τον ερχόμενο Μάρτιο θα εκκινήσει εκ νέου ο δειγματοληπτικός έλεγχος για το έτος 2025, επί του συνόλου των πιστοποιημένων εντύπων.

Σε κάθε περίπτωση, αντιλαμβανόμαστε ότι οι ανάγκες για την ενίσχυση των Μέσων είναι διαρκείς και εξελίσσονται συνεχώς. Για τον λόγο αυτό προσανατολιζόμαστε στη δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού στήριξης για το σύνολο των ΜΜΕ, με αναπτυξιακά κίνητρα και ανταποδοτικά οφέλη, που να ξεφεύγει πλέον από τη νοοτροπία των έκτακτων ενισχύσεων και των μέτρων στήριξης απέναντι σε διεθνείς κρίσεις, αλλά αντιθέτως, να πριμοδοτεί και να ενισχύει τις υγιείς επιχειρήσεις, παρέχοντας ουσιαστικά κίνητρα για περαιτέρω ανάπτυξή τους και συνακολούθως

αύξηση των θέσεων εργασίας σε αυτές. Ευελπιστούμε τους επόμενους μήνες να παρουσιάσουμε περισσότερα για αυτό και να γίνει πραγματικότητα.

Σε περίπτωση δε, που οι ανωτέρω απαντήσεις δεν σας καλύπτουν, καθώς έχουμε ειλικρινή προτίμηση στον ουσιαστικό διάλογο και τις θεσμικές διαδικασίες, σας δηλώνουμε την προθυμία μας, εφόσον το επιθυμείτε, να απευθύνετε και επίκαιρη ερώτηση κατά τη διαδικασία του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, ούτως ώστε να μας δοθεί η δυνατότητα για μια εφ'όλης της ύλης συζήτηση, αναφορικά με το σύνολο των πολιτικών της Κυβέρνησης με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη για την έμπρακτη στήριξη των ΜΜΕ και των εργαζομένων σε αυτά.

Εκεί, ίσως δοθεί και η δυνατότητα να απαντήσει με τη σειρά του και το ΠΑΣΟΚ ως αξιωματική αντιπολίτευση αν υιοθετεί το σύνολο των οικονομικών διεκδικήσεων που περιγράφονται στα συνημμένα της αναφοράς και αν συμφωνεί με τα οικονομικά δεδομένα των διεκδικούμενων παρεμβάσεων, δεδομένου πάντοτε ότι τα δημόσια οικονομικά είναι γνωστά και συγκεκριμένα.

Ενδεχομένως, μάλιστα να ήταν σκόπιμο και να απαντήσει το ΠΑΣΟΚ αν συμφωνεί με τον χαρακτηρισμό της εμβληματικής μεταρρύθμισης για το Μητρώο Έντυπου Τύπου ως «επιζήμιο και περιττό» -μιας μεταρρύθμισης που χαιρετίζεται σε κάθε ευκαιρία από τον δημοσιογραφικό κόσμο, ιδιοκτήτες ΜΜΕ, ακόμη και τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής-, καθώς και αν συμφωνεί με την προτεινόμενη κατάργηση του «χαρατσιού του 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ» ώστε να ενημερωθούν αρμοδίως και οι Ενώσεις Δημοσιογράφων και τα μέλη τους για την πρόταση κατάργησης της ενίσχυσης του ταμείου τους.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ